

PROCEDURY DELEGOWANIA EKSPERTÓW NARODOWYCH

DO PRACY W INSTYTUCJACH I ORGANACH UNII EUROPEJSKIEJ

Dokument przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich 4 listopada 2020 r.

zastępuje dokument „Procedury delegowania ekspertów narodowych do pracy w strukturach Unii Europejskiej”, przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich 4 października 2018 r.

Dokument określa procedury koordynowane przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów i Ministerstwo Spraw Zagranicznych, obowiązujące w ramach ministerstw, urzędów centralnych i innych instytucji krajowych i dotyczące delegowania obywateli polskich na stanowiska ekspertów narodowych do instytucji i organów UE, w tym Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych, misji cywilnych Unii Europejskiej w ramach Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony oraz misji Komisji Europejskiej. Procedura nie obejmuje ekspertów do misji cywilnych delegowanych w ramach kontyngentów. Procedura dotyczy różnych kategorii oddelegowań, w tym na stanowiska określone przez instytucje przyjmujące jako seconded personnel, experts, short-term secondment – CRT, experts - Visiting Experts.

Zgodnie z art. 13 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1220, 1087), Kancelaria Prezesa Rady Ministrów (dalej: KPRM) koordynuje proces delegowania obywateli polskich na stanowiska ekspertów narodowych (dalej: eksperci) do instytucji i organów Unii Europejskiej (dalej: UE).

Zgodnie z art. 32 ust. 1 pkt 6b ww. ustawy Ministerstwo Spraw Zagranicznych (dalej: MSZ) koordynuje proces delegowania do Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (dalej: ESDZ) oraz misji cywilnych Unii Europejskiej w ramach Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony (dalej: misje WPBiO).

Delegowanie obywateli polskich w charakterze ekspertów do pracy w instytucjach i organach UE stanowi jeden z aspektów członkostwa Polski w UE. Stwarza to możliwość wymiany doświadczeń i umiejętności zawodowych pomiędzy polską administracją publiczną i innymi polskimi podmiotami a instytucjami i organami Unii Europejskiej.

Eksperci powinni posiadać wysokie kwalifikacje zawodowe. Praca takich osób w instytucjach i organach UE przyczynia się do budowania i wzmacniania wizerunku Polski, a także rozwoju współpracy międzyinstytucjonalnej. Realizacja zadań przez eksperta, w szczególności w obszarach priorytetowych określonych przez instytucję macierzystą (dalej także: instytucja delegująca, pracodawca), wpływa pozytywnie na pozycję Polski w UE oraz umożliwia pozyskanie wiedzy na temat działań podejmowanych przez instytucje i organy UE w różnych obszarach. Doświadczenie zdobyte przez eksperta w trakcie oddelegowania powinno być wykorzystywane przez instytucje delegujące zarówno podczas oddelegowania, jak i po powrocie do kraju.

Eksperci powinni umożliwić instytucjom i organom UE, do których zostali oddelegowani, wykorzystanie ich wysokiego poziomu wiedzy i doświadczenia zawodowego, w szczególności w dziedzinach, w których wiedza nie jest powszechna. Przez swoją pracę i zachowanie powinni przyczyniać się do kształtowania pozytywnej opinii o polskiej administracji.

Kandydaci na ekspertów z zasady powinni wywodzić się z sektora publicznego. Kandydatów mogą kierować instytucje administracji publicznej wszystkich szczebli, organy wymiaru sprawiedliwości, organizacje pozarządowe, instytucje naukowo-badawcze oraz w wyjątkowych przypadkach – określonych w stosownych uregulowaniach wewnętrznych instytucji i organów UE – instytucje sektora prywatnego.

Poszczególne instytucje i organy UE w swoich regulacjach wewnętrznych dotyczących zasad delegowania ekspertów określają podmioty z państw członkowskich UE uprawnione do delegowania ekspertów oraz definiują podstawowe warunki, które powinni spełniać kandydaci na ekspertów, prawa i obowiązki eksperta związane z oddelegowaniem, jak również prawa i obowiązki instytucji delegujących i przyjmujących.

Oficjalne zgłoszenie kandydata do instytucji i organów UE poprzedzone jest akceptacją kandydatury na szczeblu rządowym przez Komitet do Spraw Europejskich (dalej: KSE) odpowiedzialny za koordynację spraw związanych z członkostwem RP w UE.

Koordynacja przez KPRM i MSZ procedur naboru na szczeblu krajowym na stanowiska ekspertów do instytucji i organów UE, w tym ESDZ, realizowana jest w oparciu o opisany w części I proces naboru. Koordynacja procesu naboru na szczeblu krajowym na stanowiska ekspertów do misji WPBiO realizowana jest w oparciu o procedurę zawartą w części IV niniejszego dokumentu.

Oficjalne zgłoszenia kandydatów z Polski i wymiana dokumentów między Polską a instytucjami i organami UE następują za pośrednictwem Stałego Przedstawicielstwa RP przy Unii Europejskiej w Brukseli (dalej: SP RP przy UE), z wyłączeniem spraw dot. delegowania ekspertów do misji WPBiO podlegających procedurze opisanej w części IV dokumentu.

KPRM¹ i MSZ prowadzą wykazy ekspertów narodowych oddelegowanych do pracy w instytucjach i organach Unii Europejskiej zgodnie z kompetencją i wymogami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO) oraz ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1000).

Do 31 marca każdego roku KPRM i MSZ przedstawiają członkom KSE, stosownie do swojej kompetencji, informacje zawierające dane statystyczne dotyczące osób aplikujących na stanowiska ekspertów narodowych oraz wyniki naborów.

I. Proces naboru na stanowiska ekspertów narodowych do instytucji i organów UE oraz ESDZ

Instytucje i organy UE przesyłają informacje o naborze na stanowisko eksperta do SP RP przy UE, które przekazuje je do KPRM i MSZ, zgodnie z kompetencją. Informacja zawiera opis stanowiska oraz niezbędne wymogi, które muszą spełniać kandydaci.

W przypadku uzyskania przez instytucję delegującą informacji o naborze na stanowisko eksperta, która nie została notyfikowana do SP RP przy UE, informacja ta jest niezwłocznie przekazywana do KPRM/MSZ celem jej szerokiego upowszechnienia.

KPRM i MSZ zamieszczają informacje o naborach na stronie internetowej KPRM na portalu www.gov.pl oraz przesyłają je do punktów kontaktowych w ministerstwach i urzędach centralnych.

Za pośrednictwem swoich punktów kontaktowych ministerstwa i urzędy centralne na bieżąco informują o naborze kierownictwo i pracowników swojego urzędu. Ministerstwa i urzędy centralne przekazują informacje jednostkom podległym i współpracującym.

Selekcja kandydatów przewidzianych do rozpatrzenia przez KSE odbywa się w instytucjach zgłaszających w sposób przyjęty w tych instytucjach.

W terminie określonym przez KPRM/MSZ, zgłoszenia kandydatów są wnoszone do rozpatrzenia przez Komitet do Spraw Europejskich, zgodnie z Regulaminem KSE, przez Członka KSE za pośrednictwem Sekretarza KSE.

Instytucja zgłaszająca kandydata, przed skierowaniem do Sekretarza KSE wniosku z propozycją kandydatury zgodnie z zasadami, o których mowa w punktach poniżej, jest zobowiązana do skonsultowania wniosku pod względem formalnym odpowiednio wg kompetencji z KPRM lub MSZ. Wniosek do Sekretarza KSE powinien zawierać informację o przeprowadzonych konsultacjach.

1. Akceptacja kandydata na stanowisko eksperta narodowego

Akceptacja kandydata na stanowisko eksperta narodowego dokonywana jest na szczeblu rządowym przez KSE.

¹ KPRM prowadzi przedmiotowy wykaz od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 23 stycznia 2020 r. o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2020 poz. 284) tj. 29 lutego 2020 r.

Prawo do zgłoszenia do Sekretarza KSE kandydatury w celu zatwierdzenia jej przez KSE przysługuje wyłącznie pracodawcy kandydata. W przypadku resortów o złożonej strukturze organizacyjnej zgłoszenie kandydata powinno odbywać się za pośrednictwem instytucji nadzorującej.

Po akceptacji kandydatury przez KSE, KPRM/MSZ przesyła aplikację do SP RP przy UE w celu formalnego przekazania jej do instytucji UE.

2. Przedłużenie oddelegowania eksperta narodowego

Przedłużenie oddelegowania eksperta wymaga akceptacji przez KSE.

Wniosek instytucji przyjmującej ws. przedłużenia oddelegowania eksperta SP RP przy UE przekazuje do KPRM/MSZ. Właściwy minister kieruje zapytanie do pracodawcy eksperta o stanowisko w sprawie przedłużenia oddelegowania pracownika. W odpowiedzi pracodawca występuje do Sekretarza KSE z wnioskiem o zatwierdzenie przez KSE przedłużenia oddelegowania eksperta lub informuje o braku takiej zgody. W przypadku resortów o złożonej strukturze organizacyjnej przedłużenie oddelegowania powinno odbywać się za pośrednictwem instytucji nadzorującej.

Przedłużenie oddelegowania może nastąpić także na wniosek instytucji delegującej skierowany do Sekretarza KSE.

KPRM/MSZ przesyła do SP RP przy UE informację o udzielonej zgodzie lub jej braku w celu przekazania stanowiska do instytucji przyjmującej.

3. Oddelegowanie na wniosek instytucji lub organu UE

Instytucja lub organ UE może zwrócić się bezpośrednio do pracodawcy o oddelegowanie pracownika. W takim przypadku wymagana jest zgoda instytucji macierzystej na oddelegowanie oraz akceptacja kandydata przez KSE.

Pracodawca kandydata zwraca się do Sekretarza KSE z wnioskiem o zatwierdzenie kandydatury. W przypadku resortów o złożonej strukturze organizacyjnej wnioski do Sekretarza KSE powinny być kierowane za pośrednictwem instytucji nadzorującej.

KPRM/MSZ przesyła do SP RP przy UE informację o udzielonej akceptacji lub jej braku w celu przekazania stanowiska do instytucji przyjmującej.

4. Zgłoszenie kandydata spoza administracji publicznej

Akceptacja KSE wymagana jest również wtedy, gdy kandydatem na eksperta narodowego jest osoba spoza administracji publicznej. W takim przypadku pracodawca kandydata występuje z wnioskiem do Sekretarza KSE o zatwierdzenie kandydatury.

Selekcja kandydatów przewidzianych do rozpatrzenia przez KSE odbywa się w instytucjach zgłaszających w sposób przyjęty w tych instytucjach.

KPRM/MSZ przesyła do SP RP przy UE informację o udzielonej akceptacji lub jej braku w celu przekazania stanowiska do instytucji przyjmującej.

5. Wystąpienie Polski do instytucji lub organu UE z inicjatywą przyjęcia eksperta narodowego

Z wnioskiem o przyjęcie ekspertów narodowych do pracy w instytucjach lub organach UE, za wyjątkiem misji WPBiO, może zwracać się również strona polska.

Po uzgodnieniu warunków oddelegowania z instytucją przyjmującą pracodawca przedkłada wniosek do Sekretarza KSE w sprawie zatwierdzenia kandydatury pracownika.

Po zatwierdzeniu kandydatury przez KSE, KPRM/MSZ przesyła aplikację do SP RP przy UE w celu oficjalnego zgłoszenia kandydata w instytucji UE.

6. Przyjęcie (zgoda na oddelegowanie) eksperta narodowego przez instytucję lub organ UE

Decyzja o przyjęciu lub odmowie przyjęcia eksperta przez instytucję lub organ UE przekazywana jest przez SP RP przy UE do KPRM/MSZ.

KPRM/MSZ przekazuje decyzję instytucji lub organu UE do pracodawcy, w przypadku decyzji o przyjęciu kandydata także w celu potwierdzenia zgody na oddelegowanie.

KPRM/MSZ przekazuje stanowisko pracodawcy kandydata do SP RP przy UE skąd informacja przekazywana jest dalej tj. do instytucji przyjmującej.

W przypadku uzyskania przez instytucję delegującą informacji o wyniku naboru na stanowisko eksperta narodowego, która nie została notyfikowana do SP RP przy UE, jest ona niezwłocznie przekazywana do KPRM/MSZ wraz z potwierdzeniem zgody na oddelegowanie.

W sytuacji, gdy instytucja lub organ UE potwierdzi przyjęcie kandydata po upływie jednego roku od udzielenia akceptacji KSE, kandydatura wymaga ponownej akceptacji przez KSE.

7. Skrócenie okresu oddelegowania

Wcześniejsze zakończenie oddelegowania nie wymaga przedłożenia wniosku do akceptacji przez KSE.

Skrócenie oddelegowania może nastąpić na wniosek instytucji przyjmującej, instytucji macierzystej, jak również eksperta. Wniosek instytucji macierzystej ws. wcześniejszego zakończenia oddelegowania eksperta przekazywany jest do KPRM/MSZ, a następnie do SP RP przy UE celem formalnego poinformowania instytucji UE.

II. Obowiązki instytucji macierzystej

Podczas całego okresu oddelegowania do instytucji lub organu UE ekspert narodowy pozostaje w stosunku pracy lub stosunku służbowym ze swoją instytucją macierzystą, co oznacza, że wypłaca ona ekspertowi wynagrodzenie oraz inne świadczenia związane ze stosunkiem pracy lub stosunkiem służbowym oraz zapewnia wszystkie prawa socjalne, a w szczególności w zakresie ubezpieczeń społecznych, w tym emerytalnych.

W przypadku oddelegowania eksperta narodowego w tzw. formule *cost free* całkowite koszty delegowania eksperta pokrywa instytucja macierzysta, w tym: wynagrodzenie, ubezpieczenie społeczne i emerytalne, świadczenia zdrowotne, koszty wyżywienia, koszty zakwaterowania, koszty przesiedlenia, koszty podróży.

W przypadku potrzeby uzyskania przez kandydata certyfikatu bezpieczeństwa na poziomie określonym przez instytucję lub organ UE, pracodawca występuje do odpowiednich organów krajowych z wnioskiem o wszczęcie postępowania sprawdzającego.

III. Obowiązki instytucji przyjmującej

Każda z instytucji i organów UE w drodze odrębnych aktów prawnych określa zasady i warunki przyjęcia ekspertów.

Instytucja przyjmująca wypłaca ekspertowiienne diety pobytowe, dodatek miesięczny w zależności od odległości miejsca pochodzenia od miejsca oddelegowania², pokrywa koszty ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków. Może również pokryć koszty przejazdu do i z miejsca oddelegowania, o ile nie zostały one pokryte przez instytucję delegującą eksperta.

W przypadku oddelegowania eksperta w tzw. formule *cost free*, instytucja przyjmująca nie wypłaca ekspertowi żadnego wynagrodzenia i nie pokrywa kosztów żadnych świadczeń związanych z oddelegowaniem, za wyjątkiem tych, które są związane z wykonywaniem jego funkcji w trakcie jego

² Dodatek miesięczny nie jest wypłacany w przypadku delegowania do misji WPBiO.

oddelegowania.

IV. Proces naboru na stanowiska ekspertów delegowanych do misji WPBiO koordynowany przez MSZ

Europejska Służba Działań Zewnętrznych przesyła informacje o naborze na stanowiska ekspertów cywilnych w misjach WPBiO za pośrednictwem Platformy Goalkeeper-Registrar³ do Głównego Administratora Systemu Krajowego Goalkeeper-Registrar (dalej: administrator krajowy), umiejscowionego w MSZ. Administrator krajowy udostępnia informacje o naborze administratorom resortowym⁴ oraz - za ich pośrednictwem - ekspertom zarejestrowanym w resortowych bazach ekspertów Platformy Goalkeeper-Registrar.

Informacja o naborze zawiera termin oficjalnego zgłoszenia kandydata do ESDZ, termin zgłoszenia kandydata do rozpatrzenia przez KSE, a także opis stanowiska pracy oraz wymagania, jakie muszą spełniać kandydaci.

Ponadto MSZ zamieszcza informację o naborze na stronie internetowej KPRM na portalu www.gov.pl oraz przesyła ją do wiadomości punktów kontaktowych w ministerstwach i urzędach centralnych.

Za pośrednictwem punktów kontaktowych oraz administratorów resortowych Goalkeeper-Registrar ministerstwa i urzędy centralne na bieżąco informują o naborze kierownictwo i pracowników swojego urzędu. Ministerstwa i urzędy centralne przekazują informacje o naborze jednostkom podległym i współpracującym.

Selekcja kandydatów przewidzianych do rozpatrzenia przez KSE odbywa się w instytucjach zgłaszających w sposób przyjęty w tych instytucjach. Równoległe z rozpoczęciem procedury naboru w instytucji macierzystej kandydat zobowiązany jest do zgłoszenia się do administratora resortowego w celu zarejestrowania się w resortowej bazie Goalkeeper-Registrar.⁵

Kandydaci na ekspertów delegowanych do misji WPBiO z zasady powinni wywodzić się z sektora publicznego. Kandydatów na ekspertów mogą kierować instytucje administracji publicznej wszystkich szczebli, organy wymiaru sprawiedliwości, organizacje pozarządowe, instytucje naukowo-badawcze, uczelnie wyższe oraz w wyjątkowych przypadkach – określonych w stosownych uregulowaniach wewnętrznych instytucji i organów UE – instytucje sektora prywatnego. Zgłoszenie kandydata do misji WPBiO spoza administracji publicznej odbywa się za pośrednictwem Platformy Goalkeeper-Registrar. Funkcję administratora resortowego przejmuje w tym przypadku administrator krajowy.

1. Akceptacja kandydata na stanowisko eksperta (zgłoszenie kandydatury)

Prawo do zgłoszenia kandydatury na stanowisko eksperta delegowanego do misji WPBiO w celu zatwierdzenia jej przez KSE przysługuje wyłącznie pracodawcy. W przypadku resortów o złożonej strukturze organizacyjnej zgłoszenie kandydata powinno odbywać się za pośrednictwem instytucji nadzorującej.

Instytucja zgłaszająca kandydata przed skierowaniem do Sekretarza KSE wniosku z propozycją kandydatury, jest zobowiązana do jego skonsultowania pod względem formalnym z MSZ. Wniosek do Sekretarza KSE powinien zawierać informację o przeprowadzonych konsultacjach i powinien być przekazany w terminie określonym przez MSZ.

Po zatwierdzeniu kandydatur przez KSE, oficjalne zgłoszenie do ESDZ kandydatów z Polski na stanowiska ekspertów do misji WPBiO odbywa się wyłącznie poprzez Platformę Goalkeeper-Registrar.

³ Platforma Goalkeeper-Registrar nadzorowana jest przez ESDZ. System automatyzuje współpracę ESDZ z państwami członkowskimi UE w zakresie rekrutacji, rozwoju zdolności cywilnych, szkolenia oraz zachowaniu pamięci instytucjonalnej dot. międzynarodowego zarządzania kryzysowego. W dalszym procesie rozwoju Platformy Goalkeeper-Registrar, system ma obsługiwać kolejne etapy zw. z delegowaniem na stanowiska ekspertów do misji WPBiO.

⁴ Na szczeblu krajowym Platformą Goalkeeper-Registrar zarządza Główny Administrator Systemu Krajowego Goalkeeper-Registrar w MSZ oraz wyznaczony Zastępca w SP RP przy UE, natomiast, na szczeblu resortowym - wyznaczony w każdym ministerstwie - administrator resortowy Goalkeeper-Registrar.

⁵ Kandydat zobowiązany jest do zarejestrowania się na Platformie Goalkeeper-Registrar, a następnie wypełnienia formularza rejestracyjnego oraz formularza zgłoszeniowego. Rejestracja w resortowej bazie Goalkeeper-Registrar odbywa się za pośrednictwem administratora resortowego, który zakłada konto indywidualne ekspertowi.

Przekazanie zgłoszenia w formie zarejestrowanej przez kandydata w Platformie Goalkeeper-Registrar poprzedzone jest jego akceptacją przez administratora resortowego tego systemu oraz ostateczną weryfikacją pod względem proceduralnym i formalnym dokonywaną przez administratora krajowego.

2. Zapisy mające zastosowanie

Działania opisane w części I pkt. 2 - 7 dokumentu stosuje się odpowiednio do procesu naboru na stanowiska ekspertów delegowanych do misji WPBiO, przy uwzględnieniu specyfiki funkcjonowania Platformy Goalkeeper-Registrar.

Zapisy części II i III dokumentu mają zastosowanie odpowiednio do ekspertów delegowanych do misji WPBiO.